יידישער שרייבער־פֿאַראיין אין ישׂראל — לייוויק־הויז

ארכיוו פון דער יידיש־ליטעראַטור אין ישׂראל

תל־אביב, רח' דב הוז 30 • פּאָסט־קעסטל 11100 • טעלעפֿאָן 231830

פֿרעגבויגן*)

1. פֿאַמיליע־ און פּערזענלעכער נאָמען: ברכה קאָפּשטיין כ״ץ.
BRACHA KOPSTEIN KATZ.
(סיי מיט יידישע און סיי מיט לאַטיינישע אותיות)

2. אין פֿאַל דער פֿאַמיליען־נאָמען איז געענדערט, אָנגעבן דעם פֿריערדיקן: ✓
(סיי מיט יידישע און סיי מיט לאַטיינישע אותיות)

3. שרייבער־נאָמען (הויפּט־פּסעוודאָנים): ברכה קאָפּשטיין.

4. נעמען פֿון די עלטערן און פֿאַמיליען־נאָמען פֿון דער מוטער: פֿאָטער, וועלוול, מוטער נחמה שוינפֿעלד.

5. דאַטע פֿון געבוירן: טאָג צווייטן חודש אַפּריל יאָר 1911
(וועדליק דעם אַלגעמיינעם קאַלענדאַר)
טאָג .... חודש .... יאָר ....
(וועדליק דעם יידישן קאַלענדאַר)

6. אָרט פֿון געבוירן: שטאָט פּרילוקי לאַנד אוקראַינע

7. פֿולער אַקטועלער אַדרעס: גבעות 25 רמת אליהו ת״א טעלעפֿאָן 33854

8. אַקטועלע פּראָפֿעסיע, אָדער פּרנסה־געביט אויסער שריפֿטשטעלעריי: פּענסיאָנערין, לערערין.

9. משפּחה־שטאַנד: פֿאַרהייראַט נאָמען פֿון דער פּרוי: (נאָמען פֿון מאַן חיים כ״ץ)
נעמען פֿון די קינדער: זון — וועלוול.

10. ווען עולה געווען אין לאַנד אַריין און פֿון וואַנען: עולה געווען אין 1949 פֿון אַמעריקע.

11. בילדונג: אין [illegible] — [illegible] שול, און אין אויפֿן לערער־סעמינאַר.

12. אַקאַדעמישע טיטלען: —

13. מיטגלידערשאַפֿט אין פּראָטערנאַלע, פּראָפֿעסיאָנעלע און אַנדערע אָרגאַניזאַציעס: אין פּען־קלוב, ישׂראל

14. ווען און וווּ דעביוטירט: לאָס־אַנדזשעלעס [illegible] 1932 אין [illegible].
(אָנגעבן די דאַטע און דעם מקור)

15. אַרויסגעגעבענע ביכער: לידער, „שטאַרק בין איך״ 1939, „זינט מײַן האַרץ״ 1945, „דאָס פֿאָלק איז דאָ״ 1951, „משמש אל שמש״ [illegible] 1959, „יום־טובֿ און וואָך״ [illegible] 1965, „געקליבענע לידער״
(אָנגעבן די נעמען פֿון די ביכער, ווען דערשינען און אין וועלכע פֿאַרלאַגן. ביי מערערע ביכער — בײַלייגן אַ באַזונדער ביבליאָגראַפֿישע רשימה)
אין ישׂראל־הוצאה 1968. אַלע ביכער אַרויסגעגעבן אַליין.

*) שרייבן ווי מעגלעך דייטלעך; די לאַטיינישע אותיות שרייבן מיט אָנהייב־אותיות (ווערסאַליק).

י) STARK BIN ICH 1939. ZINT MEIN HARTZ 1945, DOS FOLK IS DO 1951
MISHEMESH EL SHEMESH 1965, YONTEV UN VOCH IN ISROEL 1965
GEKLIBENE LIDER — 1968

16. אין וועלכע צייטונגען און צייטשריפטן זיך באַטייליקט ? ....

17. אין וועלכן כאַראַקטער זיך באַטייליקט אין צייטונגען און אין צייטשריפטן ? ליריק, רעפּאָרטאַזשן, זשורנאַליסטיש.
ביישטייערער און סטאַביל.
(סטאַבילער מיטאַרבעטער, אָדער ביישטייערער)

18. אויב פאַרעפנטלעכט אַרבעטן אונטער פאַרשיידענע פסעוודאָנימען — אונטער וועלכע ? ——

19. אויב רעדאַגירט ביכער, צייטונגען, זשורנאַלן — וועלכע און ווען ? ——

20. אויב באַקומען ליטעראַטור־ אָדער אַנדערע פרייזן — וועלכע און ווען ? ——

21. אויב געשריבן אין אַנדערע שפראַכן אויסער יידיש — אין וועלכע ? ——

22. וועלכע אַרבעטן האָט איר נישט אַרויסגעגעבענע אין דרוק ? אַנטאָלאָגיע — ״אונטער יאַנקעלעס וויגעלע״
וויג־לידער
(אויסרעכענען די אַרבעטן און זייערע מחברים)

23. האָט איר איבערגעזעצט אויף יידיש פון אַנדערע שפראַכן ? ——

24. זענען אייערע אַרבעטן איבערזעצט געוואָרן אין אַנדערע שפראַכן — אין וועלכע און דורך וועמען ? אין עברית — לידער
[illegible]
(אויסרעכענען וועלכע אַרבעטן)
[illegible] אין בוך.

25. צי האָט איר ביבליאָגראַפישע מאַטעריאַלן וועגן אייערע אַרבעטן ? וועגן אַלע, וועגן אַ טייל — וועלכע ? ....

26. צי לייגט איר ביי צו דעם בויגן ביבליאָגראַפישע מאַטעריאַלן ? יאָ.

27. אין וועלכע לעקסיקאָנען, ביבליאָגראַפישע ווערק און אַנדערע איז וועגן אייך געשריבן געוואָרן און דורך וועמען ? ....

28. געפינען זיך ביי אייך מאַטעריאַלן פון אַרכיוואַלן ווערט וועגן אַנדערע יידישע שרייבער (בריוו, כתב־ידן א״א) ? ——

29. זענט איר גרייט די אויבנדיקע מאַטעריאַלן איבערגעבן אין אונדזער אַרכיוו (עווענטועל צו קאָפּירן) ? ——

מיר בעטן ביילייגן אַ קורצע אויטאָביאָגראַפיע און עטלעכע פאָטאָס פון פאַרשיידענע תקופות.

אָרט תל־אביב, ... דאַטע ערשטן יאַנואַר 1974

[illegible]
אונטערשריפט

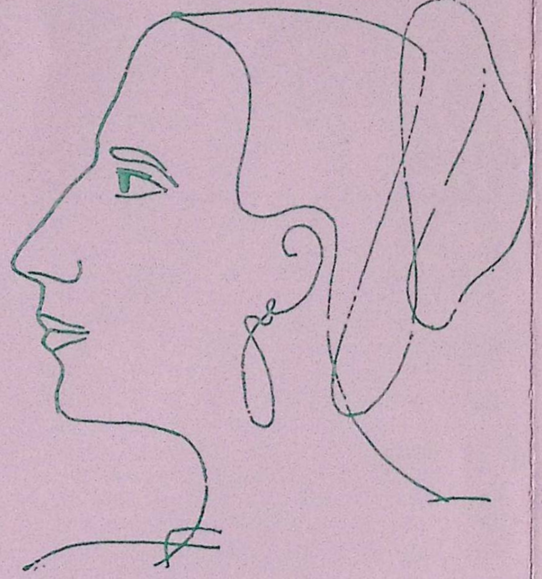

BOOK REVIEWS

By

Rabbi MELECH SCHACHTER

An Evaluation of the Poetess

BRACHA KOPSTEIN

Days and Holidays in Israel
Mishemesh El Shemesh
Selected Poetry

The tender love of a poetess for Medinat Yisroel has found ample expression in Yiddish prose and poetry at the hands of the gifted Bracha Kopstein. In Days and Holidays in Israel, written in a fine journalistic style, we encounter profound insight on the part of the heroic chalutzim, the sabras and the immigrants—the men, the women and the children—in the ma'abarot, in the kibbutzim and in the cities. A note of comfort to the head of the State from a father who lost his son in the Sinai campaign is one of the touching illustrations of Israeli heroism. The father felt that the heavy burden bearing upon the "father of the people" by far surpassed his own personal tragedy . . . We are also treated in the book to radiant descriptions of the masses visiting the president on the Succoth festival, of the workers hilariously greeting their benefactor, David Dubinsky, of the multitude of chassid'm welcoming the Satmarer Rebbe, etc. Many of the close to 60 "reportages" should be translated into Hebrew and English and rendered available to everyone.

As a distinguished poetess Bracha Kopstein enriched Yiddish verse with another volume, entitled "Selected Poetry." Some of them are selections from several previous volumes of poetry she had published in the past and some are new ones that have never appeared in book form. Many of these selections are the sad expressions of inner experiences because of the holocaust. How is she to react when her child inquires "What soap is made of?" "At one time, they used to make it from fats of . . ." Other selections are replete with joy and enthusiasm over the people and the land of Israel; one can breathe the air of the Kinnereth River or be enchanted by the blue sky. The mountains of Gilboa and Chermon, the Galil, the Emek, and the Negev, the highwyas and byways of the Holy Land, all play fondly on the strings of her heart. The aroma of Israel pervades a considerable portion of her poetry.

There are also proletarian poems, reminiscent of Morris Rosenfeld. Abject poverty and the curse of unemployment characterize most of these selections. There are also children's poems and cradle songs that are very touching and tender. All in all her book yields hours of poetic exhilaration.

—Young Israel Viewpoint

MISHEMESH EL SHEMESH. By Bracha Kopstein. "Davar" Publishing Co. Tel Aviv,

Women authors are now blossoming in modern Hebrew and Yiddish literature. Bracha Kopstein is one such tender soul who uses the emotional and musical form of poetry to pour forth her innermost yearnings.

Mishemesh el Shemesh contains close to seventy poems, originally written in Yiddish, mother tongue of Bracha Kopstein, and translated into beautiful Hebrew by nineteen of the most famous Hebrew poets living in Israel today. It is amazing how accurately the folklorisms and idiomatic expressions are preserved in the translation.

There is sadness in her tone when Bracha Kopstein sings of tender love, aspirations unfulfilled, separation and detachment. There is deeply felt reaction in her strophes to the tragedy that has befallen our people in Europe, to the great historic wonder of the independent sovereign State of Israel and to all the social difficulties encountered by the many immigrants from all over the world now converging upon the Holy Land.

In one poem the poet expresses a yearning to experience that profound religious exaltation of her pious father. In another she articulates the pangs of mother love spurned by the child because she is forced to go to work and leave the child to be cared for by others. Emotional tenderness and feminine sensitivity pervade every line. There is beauty in the brevity allowing the reder's imagination full play.

The participation of the greatest poets in translating Bracha Kopstein's Yiddish poems into Hebrew testifies to the high quality of her poetry.

—CIRCLE in Jewish Bookland

ברכה קאַפּשטיין
געקליבענע לידער

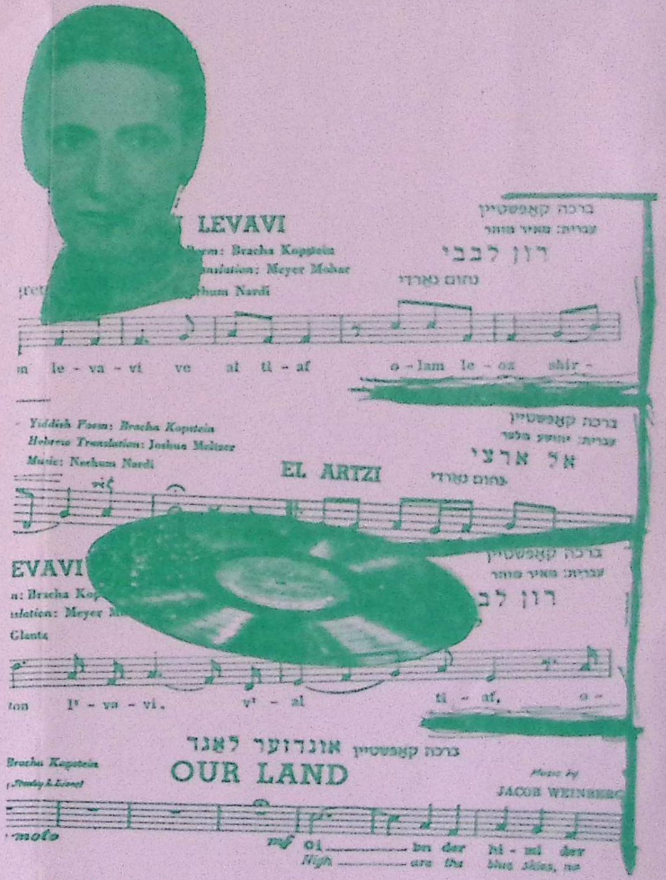

(including a Long-playing record)

$12.50

במערכות החיים

מאת צבי שארפשטיין

ערב שבת בתל־אביב

המשוררת ברכה קופשטיין הוציאה לאור ספר ביידיש על ימי מועד וחול בישראל („יום־טוב און וואָד אין ישראל") — ריפורטאַג׳ים על ביקורה האחרון בארצנו. בקבלי את הספר בחרתי לקריאה תחילה את פרקו האחרון, על ערב שבת בתל־אביב. זה מעניין אותי יותר מיום חול או מועד; ערב המועד הוא קרוב לרוחי ונעים לזכרוני. . . . וחשקה נפשי לדעת טעמו של יום זה בתל־אביב.

. . . הרעש ברחובות בשעה שבע בבוקר, כשנראים המוכרים הראשונים ונשמעים קולו־תיהם. רץ יהודי קטן קומה ובידיו שני סלים מלאים והוא מכריז: „בצים טריות!"

אחר כך נשמע קולו של יהודי קל־תנועה הנושא על שכמו את כלי מלאכתו ומשורר: „מתקן פרימוסים!" . . . והנה מוביל אחד עגלה קטנה והוא קורא: ירקות! ירקות! — אחר כך באה עגלה כבדה מלאה אבטיחים והנ־הג אותה מכריז: „אבטיח על סכין", ופירוש „על סכין" הוא, שאם ירצה מישהו לקנות ויחוש שמא אין האבטיח טרי כל צורכו, אז יפתחנו המוכר בסכין ויראה את תוכו, שהוא ראוי לאכילה . . .

התענגתי בשעת קריאה, ומה השתוקקתי לשמוע את הקול הקורא: אבטיח על סכין".

לא אביא יותר משלים. הספר משקף את החיים שם בכל עיר וכפר וקיבוץ, והמבקש יפנה אל הספר ויקרא בעצם עיניו.

„הדואר", כ״ג באייר, תש״ל.

לדעת את ישראל

מ. אסף/

„לדעת את ישראל המתהווה — זוהי אחת הבעיות החשובות; כלומר הבעיות הפד־גוגיות במובן הרחב של המושג לגבי הדור היהודי הזה. פתרון הבעיה קשה בשביל החיים בתוך ישראל בגלל חוסר הריחוק־דיסטאנץ הדרוש, וכמובן קשה ביחוד הפתרון לאלפי ול־רבבות התיירים. האחרונים מסוגלים להתפעל או להתרגז, לשמוח או להתעצב, אולם רובם המכריע אינם יכולים לחדור לרקמות היצירה שבהתהוות החדשה, אשר תבלין השבת והחוג, כלומר השנמה היתירה, מתבלט בהן במועטו, ואילו החול והחולין כה מרובים וגלויים באופן טבעי.

לכן קראתי בעניין רב ספר רפורטאז׳ות ביידיש שהוציאה המשוררת ברכה קופשטיין. עין בוחנת ולב מרגיש של סתם עתונאי משכיל לא היו מסוגלים כך לקלוט, וכך לפלוט כמו העין והלב של המשוררת, שנעשתה עתונאית לצורך זה. שם הספר „יום־טוב וחול בישראל" ובו כששים רפורטאז׳ות על צדדים רבים של החיים, בעיר ובכפר, במוסדות ובאישים, על פני השטח ומתחתיו". „דבר" (ישראל)

רשימות בקצה העט

מאת מ. צ. פרנק

בין הספרים האידיים, שנמסרו לי לכתוב עליהם סקירות ב„פאָרווערטס", היה גם קובץ שירים של ברכה קופשטיין. זכרוני, שהשיר שעשה עלי את הרושם החזק ביותר היה שיר האם על בנה הקטן. אינני זוכר אם הכרתי את הילד לפני שקראתי את השיר או אחרי־כן, אבל זוכר אני שבכל פעם שהייתי רואה אותו, עמדו לנגד עיניי דברי השיר של אמו.

מאז עברו שנים. הילד גדל והיה לאיש. לא ראיתי אותו מילדותו. שמעתי שהוא נמצא עכשיו בלונדון, והיה זמן־מה גם בישראל. את האם־המשוררת פגשתי כמה פעמים ביש־ראל ובניו־יורק. שהותה בארץ חוללה מהפכה בנפשה — וגם בשירתה, כפי ש־נזכר בקובץ שיריה ה־אחרון.

כמה מן השירים ש־בספר מבואים גם במ־קורם באידית וגם בתר־גום עברי במדור מיוחד בסוף הספר.

מלבד התרגומים ל־עברית, ישנו גם תרגום אחד לרוסית — „סבון" — מאת ליב פיינברג, המנוח—השיר הזה הוא שתירגמו שמעון הלקין לעברית, ותרגום אחד לאנגלית מאת ס. פ. רודנס („דגל מונף על הגיטו").

לשיר אחד באידית ולשלושה בתרגום העב־רי חוברו מנגינות מאת יעקב ויינברג, לייב גלאַנץ ונחום נרדי.

אותנו מעניין במיוחד התרגום העברי של ה־שיר „סבון", הן מפני השפה והן מפני המ־תרגם. וזה לשון השיר בתרגמו העברי:
←

יַלְדִּי,
שֶׁשָּׁהָה לוֹ בִּרְחִיצַת יָדָיו זוּטוֹת
וְזוֹ בָּזוֹ בֵּרֵךְ שִׁפְשֵׁף אוֹתָן
בַּסַּבּוֹן,
לְפֶתַע נֶעֱצַר דוּמָם,
הִתְהַרְהֵר — — —
וּמִיָּד שָׁאַל:
„אִמָּא, מִמָּה עוֹשִׂים סַבּוֹן?"
שָׁמַעְתִּי וְלֹא עָנִיתִי.
הַלֵּב הִתְחִיל דוֹפֵק,
וְכִצְבָתוֹת
הִדְקוּ שְׂפָתַי עַצְמָן אַחַת בַּחֲבֶרְתָּהּ.
בִּפְנֵי יַלְדִּי נִכְלַמְתִּי...

— — אֵינִי יוֹדַעַת!
— — פַּעַם — —
עֲשָׂאוּהוּ מִשֻּׁמָּן, מִן... מִמַּה לֹּא?
מִלִּים נִתְקוּ בְּאֶמְצָעִיתָן.
„וְהַיּוֹם?"
— — וְהַיּוֹם? — —
— — הַיּוֹם מִיְּהוּדִים!...
רָצִיתִי לְהָשִׁיב בִּיעָף אֶת הַמִּלָּה,
אֶלָּא שֶׁכְּבָר אֵחַרְתִּי...
יַלְדִּי הִתְחַיֵּךְ
וְאָמַר:
„אִמָּא, מָה עָלָה עַל דַּעְתֵּךְ?!"

במקור השורות האחרונות הן:

„מיין קינד האָט זיך צעשמייכלט און געזאָגט:
דו ווייסט ניט וואָס דו רעדסט!"

התרגום הרוסי הוא קרוב יותר למקור האידי:

טי ניע זנאַיעש, מאַמאַ, טשטאָ טי גאָוואָריש".

אבל הלקין הורז כמו שהוא מדבר. מי שמכיר את שמעון הלקין יודע כי זהו סגנון דיבורו הטבעי בעברית: עשיר ומלוטש.

כאשר כבר הזכרתי, פגשתי את ברכה קופ־שטיין במחנה העולים בבית־ליד בשנת 1950, שנת העלייה הגדולה. והנה יש לה שיר על עזיבתה את המחנה. במקור האידי שם השיר „שולד - ליד" (שירת אשמה"). בתרגום העב־רי מאת מאיר מוהר: „בצאתי מבית - ליד", וזה לשון השיר:

כַּמָּה חַיִּים, הוֹ, לְאֵין סְפֹר,
כַּמָּה כְּאֵבִים לְלֹא מָזוֹר
מֵאֲחוֹרַי שָׁם הִשְׁאַרְתִּי —
כִּי הִמָּלֵט מִהַרְתִּי...

כַּמָּה נְפָשׁוֹת אֲשֶׁר נָמַקּוּ,
כַּמָּה קוֹלוֹת אֲשֶׁר נֶחֱנָקוּ
מֵאֲחוֹרַי שָׁם הִשְׁאַרְתִּי —
כִּי הִמָּלֵט מִהַרְתִּי...

וּפְצָעִים כַּמָּה, שׁוֹתְתֵי־דָם,
לֹא חֻבָּשׁוּ, עֲזַבְתִּי שָׁם,
כִּי מְאֹד עָלַי רַחֲמְתִּי —
עַל־כֵּן לִבְרֹחַ הִקְדַּמְתִּי...

• • •

הספר יצא במהדורה מפוארת ונוסף לו גם תקליט עם דקלום של שירים מאת המחברת.

(„הדואר", ז׳ באייר, תשכ״ט)

МЫЛО

Мой ребенок ручки мылом долго мыл.
Вдруг замолкнул.
И, задумавшись, спросил:
“Мама, из чего делают мыло?”
Я не сразу ответила.
Сердце забилось — и, как клещи,
Губы впились одна в другую:
“Я не знаю! Когда-то
Мыло делали из жира . . . ”
Слова застряли в гортани.
“А теперь?” — спросил ребенок удивленно.
“Теперь —
“Теперь мыло варят из евреев . . .
Я хотела слово страшное вернуть,
Но было уже поздно.
Ребенок усмехнулся и сказал:
“Ты не знаешь, мама,
Что ты говоришь!”

ב. צ. גאָלדבערג

אין אידיש וועלט

ברכה קאָפּשטיינס לידער אויף אידיש האָבן זיך אויס־געצייכנט מיט אַ קאַרגשאַפט אויפן וואָרט, אַ לירישקייט אין טאָן, און אַ געפיל פון אַליינקייט, אַ שטילן אומעט. אין העברעאישן איבערזעץ זענען אַט די אייגנשאַפטן ארויסגעקומען אפשר נאָך בולט׳ער, אינטענסיווער. און אין די לידער, אין וועלכע ברכה קאָפּשטיין דריקט אויס איר ליבשאַפט, איר אָנגעהעריקייט צו דעם נייעם ישראל פילט זיך די אויפריכטיקייט און דער טיפער איבערלעבן.

פאַר די, וואָס לייענען העברעאיש, וויל איך דאָ געבן איינם פון די בעסטע לידער אין דער זאַמלונג, וואָס אין דעם לשון פילט זיך דער מייסטער איבערזעצער אברהם שלונסקי:

דְּבָרִים שֶׁלֹּא דֻבְּרוּ —
כַּמָּה פְּעָמִים כְּבָר שְׁמַעְתִּים מִפִּיךְ?
וְלֹא אָמַרְתִּי דַּי!
כֹּה רַבּוּ הַצְּלִילִים שֶׁבְּקוֹלֵךְ,
וְאַתָּה מְדַמֶּה, כִּי סוֹד כָּמוּס עִמָּךְ...
וְלֹא תָחוּשׁ,
וְלֹא תִשְׁמַע,
אֵיכָה דְּבָרֶיךָ רַנּוּ בְּדָמִי.
וְטוֹב לִי, טוֹב —
כִּי אֵין דָּבָר בְּפִיךָ לְאָמְרוֹ.
וְאַף כִּי הַחוּשִׁים כֻּלָּם יֵעוֹרוּ
וְיִתְחַדְּדוּ לְהַאֲזִין, —
וְטוֹב לִי, טוֹב
כִּי אֵין דָּבָר בְּפִיךָ לְאָמְרוֹ —
וְטוֹב עַד דֶּמַע־עַיִן...
וְאֶעֱצֹר נִשְׁמַת אַפִּי,
וְאֶתְיָרֵא מְאֹד,
פֶּן דִּבּוּר־פֶּה
יִשֹּׁר חָלִילָה מִשְּׂפָתֶיךָ...
פֶּן יִכְבֶּה, חָלִילָה, מְאוֹרָם
שֶׁל הַדְּבָרִים שֶׁלֹּא דֻבְּרוּ.

„דער טאָג", אויגוסט 12, 1967

→ **BRACHA KOPSTEIN**
170 West End Avenue
New York, N. Y. 10023
Telephone 724-9331

שאַפט זיך איין דאָס ערשטע פּראָזע בוך

פון דער דיכטערין

ברכה קאָפּשטיין

יום־טוב און וואָך אין ישראל

מ. אסף:

לדעת את ישראל

„לדעת את ישראל ה מ ת ה ו ו ה — זוהי אחת הבעיות החשובות; כלומר הבעיות הפדגוגיות במובן הרחב של המושג לגבי הדור היהודי הזה. פתרון הבעיה קשה בשביל החיים בתוך ישראל בגלל חוסר הריחוק־דיסטאנץ הדרוש, וכמובן קשה ביחוד הפתרון לאלפי ולרבבות התיירים. האחרונים מסוגלים להתפעל או להתרגז, לשמוח או להתעצב, אולם רובם המכריע אינם יכולים לחדור לרקמות היצירה שבהתהוות החדשה, אשר תבלין השבת והחג, כלומר הנשמה היתירה, מתבלט בהן במועטו, ואילו החול והחולין כה מרובים וגלויים באופן טבעי.

לכן קראתי בעניין רב ספר רפורטאז׳ות באידיש שהוציאה זה עתה בארצות־הברית המשוררת ברכה קאפשטיין, תיירת קבועה בישראל זה שנים רבות. עין בוחנת ולב מרגיש של סתם עתונאי משכיל לא היו מסוגלים כך לקלוט, וכך לפלוט כמו העין והלב של המ־שוררת, שנעשתה עתונאית לצורך זה. שם הספר „יום־טוב וחול בישראל" ובו כששים רפורטאז׳ות על צדדים רבים של החיים, בעיר ובכפר, במוסדות ובאישים, על פני השטח ומתחתיו."

„דבר" (ישראל)

Printed in U.S.A.

מאַרק שווייד:

„די דיכטערין ברכה קאָפּשטיין, וועלכע האָט אין פאַרלויף פון די לעצטע פינף־און־צוואַנציק יאָר אַרויס־געגעבן פיר ביכער לידער, האָט איצט פאַרעפנטלעכט דאָס ערשטע בוך פּראָזע, וואָס זי רופט אָן „יום־טוב און וואָך אין ישראל".

„דער אינהאַלט פון דעם בוך ווערט באַצייכנט ווי ‚רעפּאָרטאַזשעס'. — — — די פיין־געשילדערטע עפּי־זאָדן, וועלכע זי האָט בייגעוואוינט, אָפּטמאָל מיטגע־שפּילט און מיטגעלעבט.

„דער אַלגעמיינער טאָן פון דעם בוך איז אַ דער־הייבענער ווי עס פּאַסט פאַר אַזאַ טעמע ווי די יידישע מדינה. די שרייבערין גיט איבער דאָס וואָס זי האָט צו־געזאָגט דעם לייענער אויפן שער־בלאַט: יום־טובדיקע טעג אַזוי גוט ווי טעג אין דער וואָכן. זי גיט דאָס אי־בער מיט דער פולער מאָל און גליקלעכערווייז מיידט זי אויס סענטימענטאַלישקייטן מיט וועלכע עס זיינען אָנ־געלאָדן אַ סך רייזע־באַשרייבונגען פון ישראל. — —

„מיט גרויס ליבשאַפט ווערט געשילדערט דער באַ־זוך אין בית ביאַליק. דאָס הויז איז פאַרוואַנדלט גע־וואָרן אין אַ ביאַליק־מוזיי מיט אַ שטענדיקן אויפהי־טער, דעם לאַנג־יעריקן סעקרעטאַר פונעם גרויסן דיכ־טער, דעם העברייאישן שריפטשטעלער משה אונגער־פעלד. ער פירט אַראָפּ די געסט אין פינצטערן קעלער אַריין, וואו צווישן קרומע ווענט ליגן ביכער ביז צו דער סטעליע. דער קעלער איז געזיכערט קעגן באָמבעס. די ווענט זיינען באַהאַנגען מיט פאַרשידענע פּאָרטרעטן פון ביאַליקן און מען דערוויסט זיך אינטערעסאַנטע צי־פערן וועגן ביאַליקס לעבן און זיינע ווערק. — — —

„רירנדיק איז איר שילדערונג פון דעם אָנקומען פון ד"ר הערצלס ביינער קיין ישראל.

„‚אויפן לופט־פעלד אין לוד זיינען שוין פאַרזאַמלט עטלעכע טויזנט מענטשן. דאָס זיינען ‚זיי געקומען אינעם גרויסן טאָג פון יידישן פאָלק, מיט די אייגענע אויגן זען ד"ר הערצלס ביינער אָנקומען אַהיים'".

„פאָרווערטס" (ניו־יאָרק)

נ. י. גאָטליב:

„קאָפּשטיין פרואווט אַרומנעמען דאָס גאַנצע ישראלדיקע לעבן אין משך פון די לעצטע זיבעצן־אַכצן יאָר. און כדי דאָס דאָזיקע לעבן צו האָבן וואָס מער אַלזייטיק צו זען און מיטצולעבן מיט דעם, האָט זי איבערן קליינעם, טייערן היימלאַנד געהאַלטן אין איין אַרומרייזן און אַרומשפּאַצירן. שילדערט זי דאָס לעבן אין שטאָט און דאָרף, אויפן פעלד און אין גאָרטן, אויף די בערג און אויף די וועגן. שילדערט זי דאָס לעבן אין נגב, אין עמק, אין די גלילים. — — דערציילט זי מיט אַ סך ליבשאַפט פון די ישראלדי־קע קינדערלעך, און ווי מען פלאַנצט אין ישראלביימער. און אָט איז אַ טראַדיציאָנעלער טאַנץ־פעסטיוואַל אין די בערג פון אפרים".

„קענעדער אָדלער" (מאָנטרעאָל)

משה שטאַרקמאַן:

„צו די זעלטענע ביכער פון דער לעצטער קאַטעגאָריע געהערט דאָס בוך רעפּאָרטאַזשן „יום־טוב און וואָך אין ישראל" פון דער דיכטערין ברכה קאָפּשטיין, וועלכע האָט במשך אַ ריי יאָרן געוואוינט אין דער יידישער מדינה. נאָכדעם ווי זי האָט שוין אַרויסגעגעבן דריי לידער־זאַמלונגען, איז דאָס נייע בוך איר ערשט פּראָזע־ווערק.

„באַקענט מען זיך מיטן אינהאַלט פון ברכה קאָפּ־שטיינס בוך, מוז מען קומען צום אויספיר, אַז ווי גרויס ס'זאָל ניט זיין דער אָבסערוויר־כוח פון אַ שרייבער־טוריסט, קען ער, בעת אַ קורצן באַזוך אין מדינת ישראל, זען בלויז די אויבערפלאַך פון דער ריזיקער בוי־אַרבעט און פון די נייע לעבנספאָרמען, וואָס ווערן געבוירן אין פּראָצעס פון מאַסן־עליה און קיבוץ־גלויות. ברכה קאָפּ־שטיין שילדערט טאַקע, ווי עס זאָגט דער טיטול, דאָס יום־טובדיקע אין יידישן היימלאַנד, אָבער זי פאַרזעט אויך ניט די וואָך. — — —

„צום שבת פון ברכה קאָפּשטיין זאָל באַטאָנט ווערן, אַז זי האָט דעם געהעריקן שפּראַך־אוצר און די פּאַסיקע יידישע טערמינען צו שילדערן פאַרשידענע פאַכן, מעשים און דערגרייכונגען.

„צו די סאַמע שענסטע שילדערונגען אין בוך גע־הערט דאָס קאַפּיטל „געזאַנג פון שטיין, „אַ ביסעלע געשיכטע פון דער ישראלדיקער שטיין־אינדוסטריע", וואָס די שרייבערין גיט־איבער אויפן יסוד פון אַ באַ־זוך אין אַ מחצבה (שטיין־ברעכעריי) לעבן חיפה. — — אָט איז אַ לענגערער אויסצוג פון דער שילדערונג (זייטן 60־61), וואָס זאָגט עדות אויף אַנדערע געלונגע־נע שילדערונגען אין אַ סך פון די 56 קאַפּיטלעך אין גאַנצן בוך.

„. . . בדרך־כלל איז יעדע שילדערונג אויסגעפירט ווי געהעריק כדי דער לייענער זאָל זען פאַר זיך די גע־וואונטשטע סצענע אָדער דעם באַשטימטן אַקט. ברכה קאָפּשטיין פאַרוועבט אין איר יידיש פאַרשידענע העב־רייאישע ווערטער און אויסדרוקן, און אַזוי אַרום איז פאַראַנען אין אירע שילדערונגען אַ ווידערקול פון העברייאיש ווי אַן אומגאַנג־שפּראַך, אַ עפּעס פון דעם סביבה־אַראָמאַט אין גליל און אין נגב, אין עמק און אין די הרי ירושלים, אין תל־אביב און אין באר־שבע.

„יידיש־לייענענדיקע מענער און פרויען וועלכע קלייבן זיך צו באַזוכן מדינת ישראל, וועלן פון ברכה קאָפּ־שטיינס בוך לערנען אַ סך זאַכן, וואָס וועלן זיי צונוץ קומען אין די וואָכן און חדשים פון זייער אַ וויזיט אין יידישן היימלאַנד".

„די פּיאָנערן פרוי" (ניו־יאָרק)

M. Z. FRANK:

"Miss Kopstein spent a number of years in Israel — with some New York interludes. When I first met her there in 1950, she was working in one of the largest immigrant camps. Out of the fifty-seven sketches in the book (351pp. Published in New York) some deal with the sordid side of life in Israel, some with its festive sides.

"The latter predominates. A pleasingly readable collection of descriptions of the bewildering panorama of life in Israel passes before the readers eyes: a ma'abara and the President's mansion on a holiday, an immigrant ship and a literary evening, Leib Glantz's Cantorial Academy in Tel-Aviv and the newly rising settlement of Lachish with its farmers and cultural centers and the unforgettable Guber family, the Weizmann Institute and a visit by a notable from New York and another from Johannesburg, the Leftist kibbutzniks and the Satmar Rebbe.

"Many of the scenes depicted in the book are very touching, either for their tragic content or for their historic significance. But, while the quality of the writing is not the same in every sketch, none of it is heavy. One of the most charming is on Friday Night in Tel-Aviv.

"I understand Miss Kopstein is considering issuing the book in an English translation. It ought to be an important addition to the literature on Israel. The English title of the Yiddish volume is given as "Days and Holidays in Israel." I think the title can be retained in English."

—The National Jewish Post and Opinion
New York

KOPSTEIN BOOK ON ISRAEL DETAILS STIRRING EVENTS

Jewish readers of Justice will be interested in "Days and Holidays in Israel" by Bracha Kopstein, a 342-page account of places and instituions in Israel, done in a fine journalistic style by one who has personally observed events in that stirring, small nation. ILGWU aid is warmly described along with an eye-witness report on Pres. David Dubinsky's visit to that country.

—JUSTICE
International Ladies' Garment Workers' Union

אָפּרופן אויף ברכה קאָפּשטיינס בוך

יום־טוב און וואָך אין ישראל

קומען אָן פון

- תל־אביב
- ניו־יאָרק
- מאָנטרעאָל

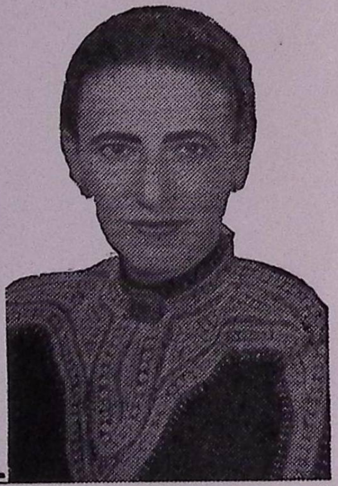

מיר גיבן דאָ בלויז אויסצוגן פון די אָפּרופן:

SHORT BIOGRAPHICAL SKETCH

Bracha Kopstein — a distinguished Yiddish Poetess and Lecturer, is a former Canadian and American resident. She was active many years in the Labor Zionist movement and in the Pioneer Womens Organization.

Before settling in Israel, Bracha Kopstein traveled all over the United States and Canada, lecturing and reading of her poetry. She was known as an inspiring speaker both for the cause of a National homeland in Israel for the Jews and for Yiddish culture in America.

Soon after the establishment of the State of Israel, Bracha Kopstein felt an inner urge to make her home in Israel. She came there in 1949, "fell-in" in the midst of the great mass-immigration, met with many personal hardships, and in spite of all that, volunteered to the Jewish Agency for work in the *Machnots*, as a Social Worker, in the biggest immigrant camp, *Bet Lid*. She helped the newcomers from many lands to start a new life in Israel and thereby learning and enriching her own life from the sufferings and struggles of the immigrants.

"Those were the hardest times of my life," says Bracha Kopstein, *"but meaningful and worthy. Till this day I am thankful to destiny for being able to contribute my share to the needy ones in Israel"*

ENTERS ULPAN

She entered one of the two *Ulpans* (Evening School for Hebrew) and under the most difficult circumstances in Israel those days learned the Hebrew language. Bracha soon became a known and gifted lecturer in Yiddish, Hebrew and English, sponsored by the cultural department of the Government and the Histadrut.

Bracha traveled to all new and old settlements and lectured on life in America. The large audiences were inspired because she took her material from life itself.

In close touch with the toiling masses gave Bracha new life and impetus to create new poems and songs, and *reportages* about life in Israel, depicting its struggles, aspirations and achievements.

AUTHOR OF BOOKS

Bracha Kopstein is the author of many books of poetry in Yiddish (one translated into Hebrew by well-known Hebrew poets) and she contributes frequently to Yiddish dailies and periodicals in many lands.

TOURING EUROPE

A few years ago Bracha Kopstein was touring England and France, under the auspices of the World Jewish Congress, lecturing and reading on Israel with great success.

REVISITING U. S. A.

Bracha Kopstein is now visiting the United States in connection with personal and literary matters, appearing for many cultural and fraternal organizations, Synagogues and Seminaries, lecturing in three languages—Yiddish, Hebrew, English. She prefers to talk and read in Yiddish, because this is her *Mame-Loshn*.

On the platform she creates while she speaks. She creates a holiday spirit (Yomtev Shtimmung) wherever she appears.

Yiddish Lecture

In cooperation with the

Jewish Teachers Seminary

"YIDDISH POETRY IN ISRAEL"

by Bracha Kopstein

יידישע פּאָעזיע אין ישראל

לעקציע פון דער יידישער דיכטערין פון ישראל

ברכה קאָפּשטיין

THEODOR HERZL INSTITUTE

515 Park Avenue New York, N. Y. 10022

SPRING TERM COURSES

Mondays, 11:00 A.M.—Feb. 11—March 18

WOMEN IN ISRAEL TODAY

6 lectures by

BRACHA KOPSTEIN

Israeli Poet, Author

An inside view of the life and creative work of women in Israel today. The discussion is not only limited to observations and remarks on the positive contributions which women have made to the upbuilding of Israel; critical comments and analyses will also be presented.

The ordinary, average woman, who knows how to bear her burdens quietly; the women in political, cultural and scientific life; the halutza; the intellectual woman; the "Chen" girls in the army; the women leaders in society and many more types of Israeli women will be discussed.

בהסתדרות העברית באמריקה — „השבוע העברי״

ביום החמישי בבוקר נשאה ברכה קופשטיין, משוררת יהודית, הרצאה מענינת בעברית צחה ומסוגננת, על הנושא „האשה בספרות הישראלית״. ההרצה הצטיינה בשפע של ידיעות ביוגרפיות וספרותיות וכללה גם קטעים אופייניים מתוך יצירותיהן של משוררות וסופרות עבריות. לא נעדרה בהרצאתה אף אחת מהנשים שהכניסו מרוחן לתוך אוצר הספרים העברית. בראש האסיפה ישבה גברת תמר בברך, שהקדימה לשיעורה של המשוררת כמה ידיעות על ברכה קופשטיין עצמה ועל ספרה שתורגם לעברית, „משמש אל שמש״.

CIRCLE *IN JEWISH BOOKLAND*

Edited by the Jewish Book Council of America

Sponsored by the

National Jewish Welfare Board

145 East 32nd Street, New York 16, N. Y.

Editor ALEXANDER ALLAN STEINBACH

Rabbi MELECH SCHACHTER

MISHEMESH EL SHEMESH. By Bracha Kopstein. "Davar" Publishing Co. Tel Aviv, Israel. 120 pages.

Women authors are now blossoming in modern Hebrew and Yiddish literature. Bracha Kopstein is one such tender soul who uses the emotional and musical form of poetry to pour forth her innermost yearnings.

Mishemesh el Shemesh contains close to seventy poems, originally written in Yiddish, mother tongue of Bracha Kopstein, and translated into beautiful Hebrew by nineteen of the most famous Hebrew poets living in Israel today. It is amazing how accurately the folklorisms and idiomatic expressions are preserved in the translation.

There is sadness in her tone when Bracha Kopstein sings of love unrequired, aspirations unfulfilled, separation and detachment. There is deeply felt reaction in her strophes to the tragedy that has befallen our people in Europe, to the great historic wonder of the independent sovereign State of Israel and to all the social difficulties encountered by the many immigrants from all over the world now converging upon the Holy Land.

In one poem the poet expresses a yearning to experience that profound religious exaltation of her pious father. In another she articulates the pangs of mother love spurned by the child because she is forced to go to work and leave the child to be cared for by others. Emotional tenderness and feminine sensitivity pervade every line. There is beauty in the brevity allowing the reader's imagination full play.

The participation of the greatest poets in translating Bracha Kopstein's Yiddish poems into Hebrew testifies to the high quality of her poetry.

בית ציוני אמריקה — תל־אביב

Z. O. A. HOUSE Tel-Aviv

ערב שירה ביידיש — פּאָעזיע־אָוונט

פון דער דיכטערין

ברכה קאָפּשטיין

AMERICAN AND CANADIAN LECTURE TOUR

Though she herself is touring USA and Canada, her soul continues to remain in Israel. That is the meritorious fact about Bracha Kopstein.

Giving readings and lecturing, as she is during her visit, and she will continue to do when visiting other communities, where she has been invited, one feels the fire and the spirit of Israel in her words.

Bracha Kopstein is now in New York and will appear on a variety of platforms on various topics of cultural and social life in Israel in English, Yiddish, Hebrew and will give readings and book reviews on her recent book **"Days and Holidays in Israel."**

Your organization may arrange a lecture with Bracha Kopstein. She can be reached at

38 West 74 Street
New York, N. Y. 10023
Tel. 724-9331

On Radio Station WEVD

Tune in every Monday at 12:45 on Radio Station WEVD and hear the voice of Bracha Kopstein, reading chapters of her book "Days and Holidays in Israel," with an introduction by the famous radio-commentator Zvi Scooler.

בית ציוני אמריקה

Z. O. A. HOUSE

תל־אביב

ערב שירה ביידיש

פּאָעזיע - אָוונט

פון דער דיכטערין

ברכה קאָפּשטיין

שבת אָוונט, מערץ 19, 1955

פ ר אָ ג ר אַ ם

I

ד ע ר ע פ ע נ ו נ ג

י. מ. אלקוב

יו״ר ועדת המפעלים והתכניות של ב. צ. א.

II

יוחנן טבורסקי

דערציילער, ראָמאַניסט, עסייאיסט

דאָס יידישע קולטור־לעבן אין אַמעריקע,
אָפּשאַצונג איבער די לידער פון דער דיכטערין.

III

ברכה קאָפּשטיין

אַרבעטער־לידער:

שטאַרק בין איך
אין דערוואַרטונג
אַ בילד
קינדער פון אָרעמע גאַסן
„שאַפּינג"

ח ו ר ב ן

זינג מיין האַרץ
זייף
איבער געטאָ — די פאַן
קומען בריוו פון ארץ־ישראל

ערב־גאולה:

דער פרימאָרגן נאָכן זיג
ווי הייסט זי די וועלט
כ׳האָב געטאַנצט
גלויבן איז מיין פאַרמעגן

א ר ץ:

דאָס פאָלק איז דאָ
פאַר מיין טרייסט־וואָרט אין די רייען
דער הימל אין ישראל
צפת
די יונגפרוי אין פעלד
אויפן וועג קיין ירושלים
אין בית שאָן אויפן יידישן שליאַך
כאָטש נאָר אויף איין שעה

מ אָ ט י ו ו ן:

מיין טאַטע
העי, דו ייִנגל
זומערדיק
באַלאַדע פון שורות אַכט
אויף אַ שיף
מיינע בריוו
צוויי וואַזעס

ביאָגראַפֿישער נאָטיץ

ברכה קאָפּשטיין, טאָכטער פֿון אַ שוחטישער און רבנישער משפּחה, געבוירן 15טן אַפּריל 1911, אין פּרילוקע, קיעווער גובערניע, אוקראַינע. באַקומען אַ רעליגיעזע דערציאונג, שפּעטער געלערנט אין אַ יידיש־העברעאישער שול. אין צייט פֿון דער ערשטער וועלט־מלחמה אַנגעקומען אַ יתומה פֿון 11 יאָר צו אַ זיידן אַ שוחט אין קישיניאָוו, בעסאַראַביע, געלערנט אין דער דאָרטיקער יידיש־פּראָפֿעסיאָנעלער שול און אין דער „דזשאָינט״־שול. אין 1924, דורך דער „ייקאַ״, אַנגעקומען קיין וויניפּעג, קאַנאַדע. געאַרבעט בייטאָג אין שאַפּ — אין אָוונט געלערנט אין דער פּרץ־שול, און אין ענגלישער שול. אין 1933 געקומען קיין ניו־יאָרק, געאַרבעט אין שאַפּ און געווען אַקטיוו אין די יידישע קולטור־קרייזן און אין דער אַרבעטער־באַוועגונג. געלערנט אין יידישן לערער־סעמינאַר.

אָנגעהויבן שרייבן אין 1934. דעביוטירט אין „ליטעראַרישע בלעטער״, וואַרשע, 1935. אין 1949 געקומען מיט דער משפּחה זיך באַזעצן אין ישראל.

ביכער־לידער פֿון דער דיכטערין: „שטאַרק בין איך״ (1939, ניו־יאָרק); „זינג מיין האַרץ״ (1945, ניו־יאָרק); „דאָס פֿאָלק איז דאָ״ (1951 — געשריבן אין ישראל).

אין ישׂראל — מ. ש. משה אל שמש — לידער, איבערגעזעצט
פֿון 9 העברעאישע דיכטער. 1959.
ווערטלעך און וואָרט אין ישׂראל״ [illegible], 1965
געקליבענע לידער ייִדיש־העברעאיש
מיט [illegible] און אַ פֿאַקטער פֿון מײַנע לידער
געזאַמלט פֿון מ״ש. 1968

דאטע 15 יוני 1973

צו
דער פארוואלטונג
פון יידישן ליטעראטן-און זשורנאליסטן-פאראיין אין ישראל
ת ל - א ב י ב

חשובע פריינד,

דערמיט בעט איך אנצונעמען מיך אלס מיטגליד אין פאראיין פון די יידישע שרייבער אין ישראל.

צו דער ווענדונג לייג איך ביי, אין הסכם מיט אייער סטאטוט, צוויי רעקאמענדאצ-יעס פון פאראיין-חברים.

מיט כבוד,

דבורה קאנפעשטיין
חתימה

אדרעס: דבורה קאנפעשטיין, רח' לה-גרדיה 35, תל-אביב.

פ ר א ג ע - ב ו י ג ן
(אויספילן דייטלעך)

1. פאמיליע און נאמען(אין יידיש) קאנפעשטיין דבורה.
2. ליטעראַרישער פסעאודאנים
3. געבוירן אין יאר 1909 אין אוקראינע, פאדאליא, (לאנד און שטאט)
4. עולה געווען קיין ישראל אין יאר 1949
5. גענויער אדרעס אין ישראל רח' לה-גרדיה 35 תל-אביב
6. באשעפטיקונג אין ישראל לעקטארין – פענסיאנירט
7. מיטארבעט אין זשורנאלן און צייטונגען (אין אויסלאנד און אין ישראל) געמאכט [illegible], "טאג", "פאלקסבלאט", "פרייע ארבעטער שטימע", "[illegible]" [illegible] קינדער זשורנאל" נ.י. קאנאדע, מעקסיקא, [illegible] פאריז,
8 ארויסגעגעבן ביכער ארגענטינע, [illegible] — און [illegible]. 5 ביכער לידער – [illegible] און [illegible] – [illegible] באשטאנען
9. קורצע אויטאביאגראפיע:

[illegible]

באשלוס פון דער פארוואלטונג:

די ווענדונג איז באהאנדלט געווארן דעם אנגענומען 27.XII.1973
און ס'איז באשלאסן געווארן

צו דער פֿאַרוואַלטונג פֿון ייִד. שרײַבער פֿאַרײן, תל-אביב

חשובֿע פֿרײַנד,

הײַנט האָב איך דעם כּבֿוד צו

רעקאָמענדירן די דיכטערין ברכה קאָפּשטיין

צו ווערן אױפֿגענומען ווי אַ מיטגליד אין

פֿאַראײן פֿון ייִד. שרײַבער אין ישׂראל.

מיט דרך-ארץ

יוסף העלער.

18 יוני 1973